

PODKONICKÝ Spravodaj

Ročník XX.

Číslo 11

November 2022

Milí spoluobčania,

netypicky teplé dušičkové počasie nás v čase posunulo do novembra, predposledného mesiaca roka 2022. Pred touto pomyselnou časovou hranicou prebehli v celej republike spojené voľby do samospráv obcí a miest, ako aj do samosprávnych krajov. Voľby boli o nepoznanie komplikovanejšie ako ktorékoľvek voľby predtým. Tentokrát sa **komunálnych voľieb** v našej obci zúčastnilo 62% občanov. Obecná politika nie je o straníckych tričkách, ale súhrou okolností boli zvolení všetci kandidáti na kandidátke KDH. Najviac hlasov medzi poslancami získal Mgr. Martin Halaj s počtom hlasov 289. To mu podľa zvyklostí prinieslo post zástupcu starostu, aj s množstvom práce, ktorú táto funkcia zahŕňa. Post starostu obce sa mi podarilo obhájiť so ziskom 326 hlasov, čo predstavuje 71% hlasov. Všetkým, nám zvoleným želám, aby sa naplnili naše želania, aby sme mali radosť z práce a aby sme mali veľa dobrých nápadov v tom, ako konať v prospech všetkých občanov. Nové vedenie obce bude uvedené do funkcií na ustanovujúcom obecnom zastupiteľstve dňa 16. novembra 2022 a po tejto "sláve" bude potrebné vysúkať si rukávy a tvrdo pracovať.

Začiatkom novembra sme spomínali na našich blízkych, ktorí nás predišli do večnosti. Naše modlitby a želania boli smerované k ich spokojnému životu večnému. Väčšina z nás dúfa, že budeme mať možnosť sa s nimi stretnúť. Ako zvyčajne, po "dušičkách", nás Podkoničanov čakajú hody - **slávenie patrocínia nášho farského kostola sv. Martina**. V erbe našej farnosti, ktorá nesie meno sv. Martina, nemôže chýbať hus. V minulosti bolo zvykom, že tento "symbol" nechýbal ani na slávnostnom stole. Verme, že aj dnes si tento symbol hojnosti budeme môcť dožiť a v zdraví užiť. Vyprosujeme teda počas slávenia sv. Martina, aby nad nami v tejto ťažkej dobe držal ochrannú ruku a plášť, ako ju držal nad žobrákom a aby nám pomáhal.

V závere roka nás čaká ťažká úloha, zostaviť **rozpočet obce**. Oproti minulosti to bude skutočne ťažká úloha, pretože veľa vstupov do rozpočtu ešte vôbec nepoznáme. Čo poznáme, je pojem inflácia, čiže zdražovanie. A keďže všetko okolo nás dražie, budeme sa snažiť zostaviť rozpočet tak, aby - ak to bude možné - obec sanovala niektoré náklady za občanov len dočasne. Takto sa vyššie náklady neprenesú na občanov naraz, ale postupne, rozložením do ďalších rokov. Zatiaľ je isté zvýšenie nákladov na odpad a to práve o spomínanú infláciu a nové náklady na úpravu odpadov, ktoré sú pre nás novou povinnosťou. Ani pre budúci rok nebudeme dvíhať žiadne dane. Znovu sa sústredíme na šetrenie nákladov na prevádzku, znížime počet svetiel vo verejnom osvetlení, čo sa javí ako lepšie riešenie oproti úplnému vypnutiu verejného osvetlenia v noci, ako je už realizované v niektorých blízkych obciach.

V závere mesiaca, 27. novembra, začína slávením prvej adventnej nedele adventné obdobie. To naznačuje, že **Mikuláš a neskôr aj Vianoce sú blízko** a deti sa majú na čo tešiť.

Veľa pokoja a pohody želám,

Ivan Barla, starosta obce

KOMUNÁLNE VOĽBY

Výsledky komunálnych volieb v našej obci zo dňa **29. októbra 2022**, vychádzajúce zo zápisnice miestnej volebnej komisie:

- počet osôb zapísaných v zozname voličov:	768
- počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní:	476
- počet voličov, ktorí odovzdali obálku:	476
- volebná účasť v Podkoniciach:	62%
- počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľbu do zastupiteľstva :	463
- počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľbu starostu obce:	459

Na funkciu starostu bol zvolený:

1) JUDr., Ing. Ivan BARLA (KDH) **326** hlasov (71%)

Nasledovné poradie:

2) Jozef Turčan (HLAS) 133 hlasov (29%)

Do obecného zastupiteľstva boli zvolení za poslancov:

1. Mgr. Martin HALAJ (KDH) **289** hlasov
2. JUDr., Ing. Ivan BARLA (KDH) **246** hlasov
3. Ing. Jaroslav KOSTÚR (KDH) **229** hlasov
4. Michal BARLA (KDH) **221** hlasov
5. Mgr. Roman PATRÁŠ (KDH) **219** hlasov
6. Patrik HLINKA (KDH) **185** hlasov
7. Ing. Miroslav ČUNDERLÍK (KDH) **183** hlasov

Náhradníci:

8. Ing. Michal VRÁB (SaS) 173 hlasov
9. Tomáš KMEŤ (SMER) 167 hlasov
10. Martin BARLA (SaS) 159 hlasov
11. Ing. Martin OČENÁŠ (HLAS) 158 hlasov
12. Ing. Roman BARLA (SaS) 138 hlasov
13. Miroslav RANDA (SMER) 125 hlasov
14. Ivan KOSTÚR (KSS) 121 hlasov

Ustanovujúce obecné zastupiteľstvo sa bude konať **16. novembra 2022 o 18:00 hod.**, v priestoroch zasedačky obecného úradu, kedy sa znovuzvolený starosta obce a nové obecné zastupiteľstvo ujmú svojich funkcií.

VOĽBY DO VÚC

Výsledky volieb do **VÚC** v našej obci zo dňa **29. októbra 2022**, vychádzajúce zo zápisnice miestnej volebnej komisie:

- počet osôb zapísaných v zozname voličov:	768
- počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní:	401
- počet voličov, ktorí odovzdali obálku:	401
- volebná účasť v Podkoniciach:	52%
- počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby do zastupiteľstva :	321
- počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľbu predsedu samosprávneho kraja:	357

Voľba **predsedu BBSK** podľa hlasovania v Podkoniciach:

1. Ondrej Lunter	166 hlasov
2. Adrian Polóny	80 hlasov
3. Rudolf Huliak	51 hlasov
4. Miroslav Suja	22 hlasov
5. Marek Kotleba	14 hlasov
6. Michal Albert	8 hlasov
6. Marek Modranský	8 hlasov
8. Maroš Čupka	6 hlasov
9. Jozef Sásik	2 hlasy

Stručný prehľad **prvých 25 poslancov** VÚC podľa hlasovania v Podkoniciach:

1. Martin Turčan	126 hlasov	14. Stanislav Mičev	30 hlasov
2. Ivan Kostúr	88 hlasov	15. Ludvik Nábělek	30 hlasov
3. Roland Lamper	59 hlasov	16. Milan Lichý	29 hlasov
4. Martina Kubišová	57 hlasov	17. Ľubomír Vážny	29 hlasov
5. Peter Gogola	50 hlasov	18. Marta Klačánová	27 hlasov
6. Tomáš Sobota	45 hlasov	19. Matúš Molitoris	27 hlasov
7. Igor Kašper	44 hlasov	20. Daniel Karas	26 hlasov
8. Pavol Gregorčok	42 hlasov	21. Viera Dubačová	25 hlasov
9. Vladimír Baláž	41 hlasov	22. Andrea Dolinská	24 hlasov
10. Marek Modranský	35 hlasov	23. Martin Hanes	24 hlasov
11. Katarína Belicová	34 hlasov	24. David Kapusta	24 hlasov
12. Jakub Gajdošík	32 hlasov	25. Janka Slobodníková	22 hlasov
13. Ľubica Laššáková	32 hlasov		

Poradie na ďalších miestach nájdete v oficiálnej zápisnici miestnej volebnej komisie, ktorú nájdete na stránke www.podkonice.sk

Ing. Jaroslav Kostúr

REKONŠTRUKCIA VODOVODU V CENTRE OBCE

Ako bolo oznámené od polovice mesiaca októbra vykonáva StVS (Stredoslovenská vodárenská spoločnosť), a.s. ako investor rekonštrukciu vodovodného potrubia v centre obce. Rekonštrukcia v maximálnej miere **prebieha metódou pretláčania**, aby sa nemuseli robiť výkopy na celej dĺžke rekonštrukcie vodovodu a tým sa minimalizovali zásahy do povrchov komunikácií. Aktuálne sa robia na jednotlivých úsekoch sondy a malé výkopy, cez ktoré dochádza k pretláčaniu.

V mene investora a obce vás chcem požiadať o strpenie, pretože **niektoré úseky sú uzavreté a nepriechodné** napriek tomu, že nie sú označené. Ako obec ich na to upozorňujeme nepretržite! Po pretlačení budú rúry prepojené a natlakované. Následne budú realizované domové prípojky z nového potrubia. Takže to vydržme, je hlavne v našom záujme, aby sa staré a poruchové potrubia vymienili a mohlo sa v budúcom roku pristúpiť k úprave poškodených povrchov, možno aj k rekonštrukcii námestia.

Ivan Barla, starosta obce

VAŠE PRÍSPEVKY

POĎAKOVANIE VOLIČOM

Ako novozvolení poslanci obecného zastupiteľstva na čele s pokračujúcim starostom Ivanom Barlom by sme vám touto cestou chceli **úprimne poďakovať za vaše hlasy**, ktoré ste nám vo voľbách venovali. Do nastávajúceho volebného obdobia ste posunuli všetkých nás, z tímu Spoločne za Podkonice. Takýto silný mandát je pre nás obrovským záväzkom. Uvedomujúc si neľahké prítomné časy, budeme v prvom rade k nášmu mandátu pristupovať zodpovedne. Zároveň však spravíme všetko, čo je v našich silách, aby sme spoločne posúvali Podkonice vpred, nech budú ešte krajším miestom pre život. Našou snahou bude poctivo **naplniť program**, ktorý sme vám pred voľbami predstavili. Chceme tu byť pre všetkých občanov a urobíme všetko preto, aby sme vás nesklamali.

Ivan Barla, Martin Halaj, Jaroslav Kostúr,
Roman Patráš, Michal Barla a Miroslav Čunderlík

Mesiac október bol v našej škole a škôlke veselý a plný rôznych zážitkov. Aká je jeseň krásna si každoročne pripomíname školskou súťažou „**Jeseň, pani bohatá**“. Aj tento rok školáci a škôlkari priniesli rôzne nápadité výtvy, ktoré rozveselili našu školu. Ceny sa udeľovali v dvoch kategóriách za MŠ a ZŠ. Víťazi sú:

Kategória ZŠ:

1. miesto: Lucka Lučeničová
a Nelka Barlová
2. miesto: Šimonko Kostúr
3. miesto: Jakubko Budaj
a Jonáško Barla

Kategória MŠ:

1. miesto: Emmka Medvedová
2. miesto: Peťko Kmeť
3. miesto: Lenka Chabrečková
Dominik a Martinko Valentovci

Počas mesiaca školáci absolvovali zaujímavú prednášku z agentúry SIEA - **Energožrúti** zameranú na šetrenie elektrickej energie. Diskutovali na rôzne témy ako význam energetických tried, prínos QR kódov na spotrebičoch, či o najväčších energožrútoch v našej škole. Školáci sa naučili aj niekoľko praktických rád ako ušetriť energie a odskúšali si aj prácu s termokamerou.

Taktiež stihli absolvovať aj **návštevu Národnej banky Slovenska**, kde si zážitkovo rozvinuli finančnú gramotnosť. Dozvedeli sa niečo z histórie peňazí, objasnili si prečo peniaze vznikli a aké platidlá sa používali v minulosti. Spoznali systém fungovania cechov a vyskúšali si fungovanie výmenného obchodu rôznych remeselníkov. Školáci si z tejto exkurzie odniesli veselé úsmevy a nové poznatky.

V materskej škole sa prvý týždeň učili deti **o zdravej strave**. Spoznávali zdravé potraviny, učili sa čo telu škodí, a čo naopak, je pre telo prínosné. Celý týždeň venovaný tejto téme ukončili zdravým dňom, v ktorom sa zahráli na reštauráciu a spoločne si vytvorili menu z množstva zdravých a veselých pokrmov. Škôlkari s nadšením pripravovali a konzumovali zdravé pokrmy.

Ďalším skvelým zážitkom bol jesenný **Cyklomaratón**, ktorý dopadol na jednotku. Pekné jesenné počasie školákom umožnilo absolvovať dlhý okruh: smerom starou cestou do Priechoda - Baláže - Priechod a naspäť do Podkoníc. Školáci preukázali svoju šikovnosť a húževnatosť na bicykloch. Celú 14 kilometrovú trasu zvládli všetci od najmladších po najstaršieho, za čo si zaslúžili víťazné medaile. Škôlkari svoj menší okruh okolo areálu školy absolvovali týždeň na to, všetci prekonali nástrahy trate na jednotku, za čo si zaslúžili sviežu

odmenu vo forme ovocia a krásne diplomy.

Počas mesiaca október sa na našej škole začali taktiež **realizovať záujmové krúžky**. Tento rok sa otvorili v materskej škole záujmové krúžky: *Muzikoland* a *Športáčik*. V základnej škole sa otvoril *Divadelný krúžok* a krúžok *Záhady s.r.o.* Školáci na informatike obnovili tvorbu školského časopisu *Zvonček*, z čoho sa veľmi tešíme.

Keďže mesiac október je mesiacom úcty k starším, v našej materskej škole aj v školskom klube, škôlkari aj školáci vytvorili malé **darčeky pre svojich starých rodičov**, aby im ukázali, že ich majú radi a veľmi si ich vážia. Prajeme všetkým starším veľa lásky od blížnych, množstvo zdravia a kopu radostných chvíľ.

Bohatý mesiac október je za nami a my sa tešíme na ďalší mesiac plný zážitkov.

ZŠ s MŠ Podkonice

KULTÚRA

NAVŠTÍVTE HRAD ĽUPČA

Hrad Ľupča bude **otvorený** aj počas najbližších novembrových víkendov v dňoch 12.11.; 13.11.; 19.11. a 20.11. a taktiež počas sviatku 17.11., vždy v čase **od 10:00 do 15:00**. Komentované prehliadky so sprievodcom sa konajú každú celú hodinu (posledný vstup o 15:00 hod).

Individuálne prehliadky bez sprievodcu nie sú možné. Skupiny nad 10 osôb je potrebné nahlásiť vopred. V priebehu pracovného týždňa je potrebné prehliadku dohodnúť minimálne jeden pracovný deň vopred.

Telefonické kontakty: 048 / 418 74 29 a 0911 580 164.

Ing. Jaroslav Kostúr, zdroj: hradlupca.sk

 HRAD
ĽUPČA

FOLKLÓRNA SKUPINA VYSOKÁ - BILANCIA ROKA 2022

Sezóna podujatí a akcií, kedy sú folklórne súbory a skupiny o čosi aktívnejšie ako po zvyšok roka, je za nami. Preto sa patrí bilancovať, hodnotiť a samozrejme aj plánovať do budúcnosti. Rok 2022 bol pre folklórnu skupinu zlomový. Po 2 rokoch utlmenej činnosti nastal konečne priestor na riadne fungovanie a nacvičovanie. Prvou výzvou boli domáce **Tonkovičove slávnosti**, kde sme sa predstavili s novým programom. Dovolíme si povedať, že pomerne úspešne. Počas letných mesiacov sme absolvovali „miniturné“ na podujatiach po okolitých obciach. Navštívili sme Lučatin, Baláže a Priechod. Zároveň sme spoločne so Šikovnou muzikou Pala Majeríka spevom doprevádzali sv. omšu na Kališti. Rovnako s nami participovali na programe počas Tonkovičovych slávností (a nielen tam). Patrí im veľká vďaka za pomoc a ochotu.

Už je tomu nejaký čas, kedy sme dostali od obce do bezplatného prenájmu budovu bývalej "Krčmy na Hrbe". Funkčné priestory sa postupne snažíme zariaďovať a zveľaďovať. Momentálne je našou prioritnou snahou registrácia folklórnej skupiny ako samostatného občianskeho združenia. Pevne veríme, že v najbližšej dobe sa nám to podarí. **Získanie právneho statusu** nám uľahčí fungovanie (vo vzťahu k obci aj navonok) a pomôže pri získavaní finančnej podpory od štátu. Stabilnú základňu cca 20 až 25 členov sme časom rozdelili (kvôli efektívnosti nácvikov) na seniorov a juniorov.

Za rohom máme **farské hody**. Na 200. výročie vysvätenia chrámu sme bežný sviatočný odev nahradili odevom krojovým. V tejto myšlienke by sme radi pokračovali aj naďalej, rovnako ako na Vianoce alebo počas Tonkovičovych slávností. Preto pozývame v prípade záujmu aj ostatných, aby sa počas sviatkov zaodeli do kroja.

Pomaly sa blíži aj vianočné obdobie a preto sa pomaly začíname sústrediť na **prípravu vianočného programu**, s ktorým sa budeme prezentovať na SOS v Banskej Bystrici a následne počas Vianoc aj tradične doma, v rámci slávenia polnočnej sv. omše a obnovenej betlehemskej koledy.

Plány do budúcnosti sú smelé. Dôležitou úlohou zostáva **výskumná činnosť**, obnova krojových súčiastok, utužovanie kolektívu naprieč generáciami a v neposlednom rade aj príprava na prezentáciu na vystúpeniach v budúcom roku.

Terézia Halajová a Martin Halaj

POZVÁNKA

Podkonickí ľudoví rezbári vás srdečne pozývajú na **výstavu svojich výrobkov** - resp. salašníckeho riadu. Uskutoční sa už túto sobotu 12.11. 2022 v čase od 13:00 do večerných hodín, v priestoroch bývalého pohostinstva "Na Hrbe". O občerstvenie bude postarané.

Tešíme sa na vás!

Jozef Kostúr a Jozef Polóny

Milí farníci,

Všimli ste si, ako čas beží? Sám to vnímam, mesiac za mesiacom, rok za rokom, päť rokov, desať rokov. A približne od tej polovice nášho života, ak Boh dá, ideme z kopca. Premýšľame nad životom, čo sme dokázali, čo nie a čo je vôbec podstatné a či podstatné pre nás, alebo pre Boha. Niektorí majú tendenciu zľahčovať situáciu a iní hľadajú niečo, čo by mohli ešte spraviť pre Boha, a nie sú spokojní so svojím statusom.

Veľmi nám v tom pomáhajú svätí, a možno skôr nepomáhajú. Záleží na tom, či chceme ich dobehnúť alebo len tak si povedať: "A čo ja, stačí kým som." Myslím si, že knižky a rôzne dokumenty svätých nám neukazujú ten správny obraz. Nieкто sa chce na nich podobáť a necháva sa trýzniť v živote zbytočne. Žijeme vo falošných pohľadoch na seba, na svoj život. Škoda, že životy svätých nie sú vždy zobrazené skutočne a úplne. Boli to totiž obyčajní ľudia, ktorí porobili množstvo chýb. Napríklad v jednej knihe sa píše, že **Faustína** nebola za dobre so všetkými sestrami. A to nie zas, aby sme ju povzniesli, že pre jej veľkú zbožnosť ju nemali radi. Nie, bola jednoducho človek - so svojimi nedokonalosťami, ako máme my. Samozrejme, nechcem ju znevažovať, určite nie, veď Korunka Božieho milosrdenstva je záchrana ľudstva. Len sa chcem tak trošku dotknúť jej ľudskosti. Mala ju ona a máme ju i my. **Don Bosco** sa staral o deti z ulice, budeme ho nasledovať? Postavíme sa na ulicu a budeme chytať decká, ktoré sa potulujú a niečo im ponúkať? Pritom vidíme, že predsa len sú tu rôzne organizácie, ktoré sa o tieto deti starajú. Robia tú istú prácu ako Don Bosco. Ženy, ktoré sa starajú o svoje deti a potom ponúkajú srdce aj iným deťom. Tak by sa vlastne mohli nazvať tiež svätými. A spravíme to? Nie, je to pre nás príliš obyčajné, a dokonca aj pohrdáme sociálnymi pracovníkmi, znevažujeme ich status. Keby žili v čase Don Bosca, boli by svätí. Videl som, ako sa starajú o opustené maminy s deťmi. Riešia po rôznych organizáciách, kde ich môžu ubytovať. Az tých detí skutočne rastie napokon zodpovedný človek.

Týchto prípadov je naozaj viac, len som sa trošku pozrel aj z inej strany. Tak sa môžeme na svoj život pozeráť s hrdosťou, a môžeme zostať tam, kde sme a byť tam svätými. Ešte môžeme argumentovať tým, že okolo svätcov sa diali zázraky. No ale to sa môže diať aj okolo nášho života. Buďme vnímaví, zastavme sa viac počas dňa a sledujme, kde bol s nami Boh a kde som konal sám za seba. A to je to tajomstvo - zasnúť nad tým, keď vidíme ako Boh v danej situácii konal s nami. Keby sme boli naozaj vnímaví, tichí, modliaci sa, tak určite nám neunikne, život Boha v nás.

Tak vás, milí priatelia, len povzbudzujem, aby ste vo svojich jednoduchých, obyčajných životoch videli Boha. Pretože je tam - v tej jednoduchosti a obyčajnosti.

Martin Pečarka, správca farnosti

Vďaka autodoprave Lalikbus sme mohli **24. septembra 2022 cestovať aj na našu druhú farskú púť do Košíc a Vysokej nad Uhom.**

Východoslovenská metropola sa hrdí najväčším kostolom na Slovensku s kapacitou 5000 ľudí - **Dómom sv. Alžbety** - metropolitnou katedrálou, ktorá je sídelným chrámom košického arcibiskupa. Nachádza sa v strede Hlavnej ulice v Košiciach, pričom ju formuje do tvaru šošovky. V blízkom parku sa nachádza známa spievajúca fontána, ktorej „hru“ sme mohli vidieť a počuť aj počas našej návštevy. Dóm dostal svoje pomenovanie podľa **Svätej Alžbety Uhorskej (Durínskej), grófkyni**, ktorá žila v 13. storočí a považuje sa za patrónku žobrákov, vdov a sirôt, chorých, prenasledovaných, núdzných, pekárov, čipkárov a charitatívnych organizácií. Katedrála sa začala stavať na konci 14. storočia a ukončenie sa datuje do roku 1508. Dominuje v nej gotický štýl, pričom v interiéri môžeme vidieť ukážky z rôznych častí éry tohto slohu. Hlavnú loď a štyri bočné lode kríži v polovici ich dĺžky jedna priečna loď rovnakej výšky a šírky ako hlavná loď, s ktorou vytvára grécky kríž. Tým v strede vzniká objemný centrálny priestor a v exteriéri tri rovnocenné štíty s bohato dekorovanými portálmi, ktoré patria k vrcholom stredovekého kamenárskeho umenia v strednej Európe.

Ako to už v chrámoch býva, aj tu dominuje **hlavný oltár**, ktorý sa nachádza pred nádhernými vitrážovými oknami. Jeho výnimočnosť podčiarkujú dva páry pohyblivých krídel, pričom každé z nich nesie na jednej svojej strane šesť gotických malieb. Spolu tak vytvára súbor 48 scén, ktoré sú tematicky rozdelené do troch cyklov - alžbetínsky, pašiový a adventný. Takýto typ pôvodného oltára s trojakou kompozíciou cyklov na dvoch pároch krídel sa zachoval ako jediný v Európe. Dominuje mu Panna Mária s Ježiškom. Vzácnu súčasťou chrámu je bronzová krstiteľnica, ktorá je staršia ako samotný Dóm. Pôvodne bola súčasťou prvého staršieho kostola a podarilo sa ju zachovať až dodnes. Bohato zdobená je aj fasáda kostola. Nad severnou bránou sa nachádza reliéf zobrazujúci fragmenty posledného súdu.

Po príchode sme mali sv. omšu v priľahlej **Kaplnke sv. Michala**. Tam nám sprievodkyňa porozprávala históriu kaplnky a celej baziliky. Následne sme navštívili **Urbanovu vežu**, ktorá je zvonica Dómu a je zasvätená sv. Urbanovi - patrónovi vinohradníkov. Veža má niekoľko poschodí, kde sme mohli vidieť ukážky starobylých biskupských rúch, ukážku pred a

pokoncilových oltárov a ochutnať z maďarských a rakúskych omšových vín. Škoda, že slovenské neboli práve k dispozícii.

Pozornosť návštevníkov katedrály púta zvlášť od augusta tohto roku krypta, v ktorej je **pochovaný kardinál Jozef Tomko** vedľa hrobky biskupa Jozefa Čárskeho. Bol to práve on, ktorý v roku 1945 poslal mladého seminaristu Jozefa Tomka na štúdium do Ríma. Keďže sa táto krypta nachádza v blízkosti hlavného oltára a v čase, keď sme katedrálu navštívili (sobota dopoludnia) sa pri hlavnom oltári konali krsty a sobáše, bola krypta v tomto čase zatvorená, takže sme si, žiaľ, nemohli pri hrobe otca kardinála uctiť jeho pamiatku. Bola však možnosť navštíviť **Rákociho kryptu**, ktorá bola vybudovaná v roku 1906 pre ostatky **Františka II. Rákociho** a jeho druhov: jeho matku **Helenu Zrínsku**, staršieho syna Jozefa, generála grófa **Antona Esterháziho** a **Mikuláša Šibrika** a vo štvrtom sarkofágu na druhej strane krypty je pochovaný gróf **Mikuláš Bercéni** a jeho druhá manželka **Kristína Čákiová**. No ani tu sme nemali šťastie, pretože krypta bola plná maďarských turistov, ktorí tam mali výklad so sprievodcom a nebolo možné dlhšie sa tam dostať.

Návštevu katedrály sme zavŕšili výstupom do Severnej veže Dómu zvanej **Žigmundovej**, ktorej výška je 59,7 metra a ktorá po prekonaní 160 schodov ponúka za odmenu peknú vyhlídku na mesto. Bola postavená v druhej etape výstavby chrámu v rokoch 1420 - 1440 za vlády Žigmunda Luxemburského. Stúpajúc po jednotlivých poschodiach veže je možnosť vidieť: mechanizmus vežových hodín, zvon Božské srdce (1530 kg) s menami padlých v 1. svetovej vojne; Zvon sv. Ondreja, patróna košickej kapituly (450 kg) i zvon Umieráčik s hmotnosťou 40 kg.

Necelých 90 km od Košíc smerom na juhovýchod sa nachádza dedinka **Vysoká nad Uhom**, rodisko a miesto posledného odpočinku **Anny Kolesárovej** (*14.7.1928 - +22.11.1944). Chceli sme si uctiť pamiatku a dotknúť sa hrobu tejto nevinnej dievčiny, mučeníčky čistoty, ctihodnej Božej služobnice, ktorá bola blahorečená v Košiciach 1. septembra 2018. Narodila sa 14. júla 1928. Keď mala 10 rokov, pristúpila k prvému sv. prijímaniu a zakrátko prijala aj sviatosť birmovania. Keď mala 13 rokov, zomrela jej mamka. Po jej smrti žila skromne so svojím otcom a bratom. Prezerala na seba povinnosti v domácnosti, ktoré si svedomito plnila. Anka pravidelne chodievala do kostola na sv. omše a pobožnosti, pristupovala k sviatostiam a modlievala sa sv. ruženec.

Život dievčiny a jej rodiny však narušila druhá svetová vojna. Cez dedinu prechádza front. Z každej strany lietajú guľky, vybuchujú granáty, ľudia sú ukrytí v pivniciach. Vojaci prichádzajú oslobodiť územie a pri hľadaní nepriateľa sa správajú ako šelmy. So samopalmi vnikajú do domov. Keď jeden vbehne do domu Kolesárovcov, všetci sú v pivnici. Otec, mysliac si, že vojak hľadá pomoc, hovorí: „Haňka, daj mu zajesť, isto je hladný!“ A dievča poslúcha. Dobrý úmysel sa však mení na tragédiu. Bolo to v stredu 22. novembra 1944, keď ruský vojak, ktorému chceli ponúknuť jedlo, začal mladé 16-ročné dievča obťažovať a naliehať, aby sa mu oddala. Ona však napriek hrozbám, že ju zastrelí, odmietla a volila si radšej smrť. Vytrhla sa mu z rúk a utekala naspäť do pivnice. Nahnevany vojak namieril na ňu zbraň a zakričal, aby sa rozlúčila s otcom a hneď nato svoju hrozbu pred očami jej otca uskutočnil a vypálil dve rany - jednu do líca a druhú do hrude. „Apočko, zbohom! Ježíš, Mária, Jozef!“ To boli posledné slová, po zvolaní ktorých vyhasína život mladého nevinného dievčaťa. Otec s chlapmi z dediny potajomky zbili z dosák rakvu, do ktorej vložili Ankinu telo a narýchlo ho uložili do hrobu, kde odpočívala jej

matka. Pohrebné obrady až dodatočne o pár dní vykonal vtedajší farár Anton Lukáč. Do matriky zosnulých zapísal poznámku *sanctae castitatis* (hostia svätej čistoty) a do farskej kroniky zapísal, že Annu, keď odvážne a bez zaváhania bránila svoju čistotu, posilňoval eucharistický Kristus, ktorého prijala krátko pred osudným dňom. Roky plynuli a v socialistickom Československu nebolo možné o týchto veciach hovoriť. Po revolúcii v roku 1989 sa pomaly začal otvárať príbeh Anky Kolesárovej, ktorá nemala čas rozmýšľať, nebola vopred pripravená na túto situáciu a práve v takejto kritickej chvíli človek reaguje podľa svojho svedomia a podľa svojho srdca a to bol prvý krôčik k tomu, aby sa proces blahorečenia mohol začať. Na pomníku hrobu Anky a jej rodičov je uvedená veta: **RADŠEJ SMŤ, AKO HRIECH**. Pri tomto hrobe sme sa pomodlili aj my a vypočuli si celý tento príbeh od mladého kňaza z pastoračného centra pre mladých, ktoré sa nachádza v tzv. Domčeku vo Vysokej nad Uhom. V Domčeku sa narodil a žil jezuita páter Michal Potocký, ktorý bol prvý horľiteľ za blahorečenie Anky Kolesárovej.

Nadácia J. Murgaša kúpila tento Domček, ktorý bol za pomoci mladých dobrovoľníkov, dobrodincov a sponzorov opravený. Cieľom Domčeka je poskytnúť mladým spoločenstvo a teplo domova, no zároveň i sprevádzať pútnikov, ktorí si prídu uctiť bl. Anku Kolesárovú. My sme tiež tento domček navštívili, uctili si nás kávou a čajom, mali sme možnosť zakúpiť si devocionálie i rôzne tričká a tiež finančne prispieť na chod Domčeka, ale aj stavbu vedľa vznikajúcej budovy, ktorá bude slúžiť na duchovné aktivity i ubytovanie. Je treba povedať, že rodný dom Kolesárovcov už nestojí a ani pivnica, kde sa rodina ukrývala sa už do dnešných čias nezachovala.

Nevynechali sme ani návštevu **Kostolíka Sedembolestnej Panny Márie**, ktorý je filiálnym kostolom. V tomto kostolíku Anka prijímala sviatosti a chodila na sväté omše. Po rokoch je pekne zrekonštruovaný. Pod oltárom sa nachádza relikviár blahoslavenej Anky, ktorý je vyrobený zo striebra a má tvar srdca. V strede je sklenená perla, vo vnútri ktorej sú uložené relikvie (časť čelovej kosti). Okolo perly je venček ako symbol nevinnosti s tromi sedmokráskami. V nich sú vsadené tri zrnká z Ankinho ruženca, ktoré sa našli pri exhumácii. Symbolizuje to modlitbu troch zdravásov - za múdrosť, čistotu a živú vieru. Hornú časť relikviára tvorí spleť trňov vyjadrujúcich Ankinu utrpenie a dolná časť zaoblenie Božou láskou. Relikviár je vsadený do kameňa - ulity pre túto vzácnu perlu. Ulita je ako náš nebeský domov, z ktorého sme vzišli a ku ktorému túžiac po ňom kráčame.

Vladimíra Turčanová

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Jubilanti

55 rokov

Branislav Patráš

75 rokov

Martin Beňa

86 rokov

Magdaléna Kaletová

60 rokov

Ivan Kostúr
Anna Kostúrová
Milan Budaj

80 rokov

Jolana Krajčiová
Anna Kostúrová

87 rokov

Anna Šípková

65 rokov

Ján Flaška

85 rokov

Ružena Bobáková

91 rokov

Júlia Turčanová

FARSKÉ OZNAMY 14.11. - 11.12.2022

P 14.11.	18:00 - Výročie posviacky chrámu (203 r.) Za farnosť (slávnosť)
U 15.11.	féria Sv. omša nebude
S 16.11.	18:00 - féria + manžel František a jeho rodina
Š 17.11.	7:30 - Sv. Alžbety Uhorskej, rehoľníčky + Ondrej a rodičia
P 18.11.	18:00 - féria Za Božie požehnanie pre dcéru
S 19.11.	7:30 - féria + Anna Slobodníková
N 20.11.	34. NEDEĽA V CEZROČNOM OBDOBÍ 9:00 Za farnosť

P 21.11.	18:00 - Obetovanie prebl. Panny Márie + rodičia
U 22.11.	Sv. Cecílie, panny a mučenice Sv. omša nebude
S 23.11.	18:00 - féria Anna Kukučková, 1 výročie
Š 24.11.	7:30 - Sv. Ondreja Dung-Laka a spol. Za poďakovanie 80 rokov života s prosbou o ďalšie požehnanie
P 25.11.	18:00 - féria Za Božiu pomoc pri dožitých 80 r. a prosba o ďalšiu pomoc za rod. Krajčiovú a Durer
S 26.11.	7:30 - féria Za dožitých 80 rokov života
N 27.11.	1. ADVENTNÁ NEDEĽA 9:00 Za farnosť

P 28.11.	18:00 - féria + Mária Vrábová, 2. výročie
U 29.11.	féria Sv. omša nebude
S 30.11.	18:00 - Svätého Ondreja, apoštola + rodičia Mária a Jozef
Š 1.12.	6:00 - féria + rodičia Viliam a Veronika Patráš a syn Ivan
P 2.12.	18:00 - féria + František, manželka a syna, st. rodičia Pavol a Júlia
S 3.12.	6:00 - Sv. Františka Xaverského, kňaza Za Božie požehnanie a milosti pre Ružencové bratsvo pri kostole Sv. Martina
N 4.12.	2. ADVENTNÁ NEDEĽA 9:00 Za farnosť

P 5.12.	féria Sv. omša nebude
U 6.12.	18:00 - Svätého Mikuláša, biskupa Za požehnanie a Božiu pomoc pre deti a krstné deti
S 7.12.	18:00 - Svätého Ambróza, biskupa + rodičia Kornélia a Jozef a synovia
Š 8.12.	18:00 - Nepoškrvené poč. Panny Márie Za farnosť
P 9.12.	18:00 - féria + Milan Vráb, rodičia a st. rodičia
S 10.12.	6:00 - féria Za pomoc Božiu pre dcéry
N 11.12.	3. ADVENTNÁ NEDEĽA 9:00 Za farnosť

HODOVÁ SLÁVNOSŤ - 13.11.2022 o 10:30 hod.
Slávnostný celebrant dp. Peter Bajžík

Martin Pečarka
správca farnosti
tel.: 0908 256 527

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ